

24. KOORDINAČNÍ SCHŮZKA TNK 136 – OSTRAVA, 4.-5. BŘEZNA 2009

Přítomni: pp. Bárta, Barták, Bureš, Dian, Frič, Gelová, Krumphanzl, Plíhal, Příbyl P., Rehnová, Štefan, Večerka, Věžník.

Přítomni na spol. večer a druhý den: Pliška

Omluveni: pp. Novobilský, Příbyl O., Řehák, Stárek, Svítek, Tichý T., Urban.

Hostitel: Ing. Petr Mahdal

Host: Ing. Jan Vičínský

Záznam z jednání

I. Aktuální činnost gestorů a TNK 136

1. Uvítání TNK 136 a krátké představení NDIC

V 15:30 zahájil předseda komise Prof. Ing. P. Příbyl, CSc. pravidelné čtvrtletní zasedání TNK 136, které se uskutečnilo tentokrát poprvé mimo Prahu a bylo dvoudenní. Poděkoval přítomným, že vážili cestu do Ostravy a předal slovo Ing. Mahdalovi, náměstkovi pro silniční databanku ŘSD ČR, který byl hostitelem jednání. Ing. Mahdal přivítal všechny přítomné a ve stručnosti představil historii vzniku, aktuální činnosti a funkci Národního dopravního informačního a řídicího centra NDIC. Dále uvedl, že se rád zúčastní jako bývalý člen komise vlastního jednání. Na druhý den jednání zajistil přednášku národního koordinátora Ing. Zváry k bližšímu seznámení se systémy NDIC.

ZÁVĚR 1:

Komise TNK 136 děkuje svému hostiteli za velmi pozorné a přátelské přijetí a za zajímavé prezentace NDIC.

Komise TNK 136 dále děkuje Ing. Gelové za poskytnutí fotodokumentace.

2. Zahájení zasedání TNK 136 a kontrola záznamu z minulého jednání

Prof. Příbyl dále provedl kontrolu závěrů z minulého zasedání. Kontrola záznamu potvrdila, že kromě pokračujících a průběžných úkolů byly závěry z minulého zasedání splněny.

3. Aktualizace členské základny – oficiální jmenování a ukončení činnosti z důvodu aktualizace přístupových práv do databáze dokumentů ÚNMZ

Ve zprávě o činnosti TNK 136 za I. Q 2009 předložené na zasedání jsou obsaženy dva dokumenty TNK 136/403 a TNK 136/403a, které stanovují oficiální členskou základnu TNK 136, respektive odvolání členů, kteří se činnosti TNK 136 dlouhodobě neúčastní a jmenování členů, kteří doposud nebyly oficiálně přijati ČNI, resp. ÚNMZ. Prof. Příbyl také oznámil přijetí nového člena Ing. Jaroslava Altmanna, který je vedoucím vývojového oddělení ve společnosti Princip. a.s. TNK 136 tyto dokumenty jednomyslně schválila a žádá ÚNMZ o oficiální jmenování členů komise a přidělení přístupových práv do diskusní databáze ÚNMZ. Ing. Dian připomenul, že pro řádné členství je potřeba, aby daná organizace, kterou člen v TNK zastupuje, zaslala oficiální požadavek na jmenování, a to i prostřednictvím emailu.

Prof. Příbyl nabídl podle závěrů z předchozího zasedání členství i společnosti O2, ale zájem projevila jen společnost Princip a.s.

Prof. Příbyl dále navrhl Ing. Altmanna za člena Národního aplikačního týmu NAT pro oblast elektronického výběru mýtného EFC – WG 1. Vzhledem k jeho odborným kvalitám se bude moci podílet na vypracování stanovisek k předemtným normám. Právě posílení této skupiny je dlouhodobě potřebné. Prof. Příbyl dále sdělil, že za prof. Svítka jezdí na evropská zasedání WG 1 doc. Zelinka a doc. Jírovský, kteří na posledním jednání v Barceloně představili hybridní systém elektronického výběru mýtného, který by měl být výhledově implementován v ČR.

ZÁVĚR 2

Nově přijatí členové podle tab. 2: Ing. O. Příbyl, Ing. J. Novobilský, Ing. T. Stárek, Ing. J. Řehák a Ing. J. Altmann zajistí cestou svého zaměstnavatele žádost o zařazení do

	TNK 136 adresovanou ÚNMZ – Ing. Dianovi.
ZÁVĚR 3:	ÚNMZ jmenuje respektive odvolá členy TNK 136 podle předloženého a schváleného dokumentu TNK 136/403a tak, aby aktuální seznam členů TNK 136 odpovídal seznamu taktéž schváleného dokumentu TNK 136/403.
ZÁVĚR 4:	ÚNMZ přidělí každému členu TNK 136 přístupová práva do diskusní databáze TNK 136 tak, aby všichni členové mohli sdílet dokumenty tam uveřejňované.
ZÁVĚR 5:	Komise TNK 136 vítá nového člena Ing. Jaroslava Altmanna a pověřuje jej členstvím v NAT WG 1 Elektronické vybírání mýtného. Tím se posílí práce skupiny, ve které vzniká nejvíce nových pracovních položek.

4. Finanční plán projektu na rok 2009 a smluvní zajištění prací

Ing. Večerka dále seznámil přítomné s návrhem finančního plánu, který byl komisí schválen bez výhrad. Dále komentoval nová pravidla pro připomínkování norem – vzhledem k upozornění tajemníka komise Ing. Diana na neplnění připomínkování dokumentů některými z gestorů byla do smlouvy s gestory na rok 2009 doplněna pasáž umožňující do budoucna penalizovat takové neplnění snížením příspěvku až o 10 000 Kč. Ing. Večerka doplnil, že podobný článek již ve smlouvě je a týká se nevycestování na gestorskou cestu. Sankce však nebyla ještě nikdy v historii použita. Gestor je dále povinen zasílat veškerá vyjádření k návrhům norem přímo na SILMOS a ten je posléze predisponuje buď sekretáři komise CEN/ISO a nebo Ing. Dianovi na ÚNMZ. Tím se dosáhne kontroly nad připomínkováním gestorů a zároveň se zajistí doručení připomínek na příslušnou organizaci.

ZÁVĚR 6:	TNK 136 schvaluje finanční plán projektu na rok 2009 v předloženém návrhu jako dok. č. TNK 136/419. SILMOS zajistí smlouvy s gestory.
ZÁVĚR 7:	SILMOS je jedinou adresou, kam všichni gestoři budou zasílat své připomínky. SILMOS je poté distribuuje na patřičná místa – ÚNMZ, sekretariáty ISO TC 204 nebo CEN/TC 278.

5. Prezentace důležitých číslovaných dokumentů CEN/TC 278 a ISO/TC 204

Prof. Příbyl informoval o nových dokumentech komise CEN/TC 278. Upozornil především na nově aktivovanou pracovní skupinu WG 14. Její gestor Ing. Frič podrobně vysvětlil průběh i pozadí lednové schůzky v Londýně, kde se kromě očekávané pravidelné revize již schválených norem probíraly možnosti vzniku nové pracovní položky na dálkové zastavení vozidla, které vzbuzují velké diskuze, zda nejde o rozpor s Vídeňskou konvencí o bezpečnosti. Dalším velkým problémem jsou krádeže stavebních strojů, které mnohdy nejsou ani označeny či opatřeny SPZ. O novou položku se nejspíše jednat nebude, neboť předmět koliduje s prací WG 6 technické komise ISO TC 127 Stroje pro zemní práce, tato skutečnost se teprve prověřuje. Dalším tématem je možnost sledovat „pouhé“ zboží, např. pomocí pečeti kontejnerů, posílání cenin, kolků apod. Ing. Frič podotkl, že toto by mohlo souviset s parčí WG 12. Na to reagoval Ing. Bureš, gestor WG 12, který sdělil, že práce WG 12 se zabývá pouze tím, co je vně kontejneru, vnitřek kontejneru má na starosti ISO TC 104 Nákladní kontejnery. Problém byl již diskutován a shledán, že by sledování bylo velmi nákladné, neboť pečeť by nesměla sloužit k více než jednomu použití. Příští zasedání WG 14 je v květnu 2009.

Prof. Příbyl poté komentoval normy WG 1, kde stručně představil koncept hybridního mýta založený na proxy serverech pro OBE i RSE, čímž je řešena interoperabilita protokolů od různých poskytovatelů služeb. Dále upozornil, že pro prezentaci tohoto ojedinělého řešení bude využito zasedání komise CEN TC 278.

Jedním z nejdůležitějších dokumentů je CEN TC 278 N2078 o směrnici ITS a akčním plánu, kterému je věnován samostatný bod jednání.

6. Organizační pokyny k zajištění zasedání CEN/TC 278 v Praze ve dnech 19.-20.3.

Zasedání komise CEN TC 278 se uskuteční 19.-20.3.2009 v Praze u příležitosti českého předsednictví. Zasedání bude probíhat na MD ČR a společenský večer, který sponzoruje Eltodo, ve WINGS klubu. Širší účast je možná jen na plenární zasedání, kam prof. Příbyl pozval prof. Svítka a Mgr. Bártu.

7. Termíny připomínkování dokumentů CEN a ISO, plán výjezdů gestorů na rok 2009

Vzhledem k neúčasti Ing. Plišky na vlastním jednání představil tento bod jednání prof. Příbyl. Znovu zopakoval nová pravidla pro zasílání vyjádření k normám s tím, že by se takovým krokem mohl vyřešit stávající problém nepřipomínkových dokumentů.

Dále byli účastníci dotázáni na případné gestorské cesty plánované v blízké budoucnosti. Z odpovědí byla sestavena následující tabulka. Ing. Večerka dále připomenul, že objem financí na podporu cest je omezen a že

každý z gestorů má nárok alespoň na jednu cestu. Již nyní je zřejmé, že poptávka převyšuje nabídku, neboť byly k 1. čtvrtletí registrovány cesty za polovinu celkového objemu financí. Proto vyzval všechny gestory, aby řádně zvážili nezbytnost takových cest, aby bylo možno podpořit co nejširší spektrum uchazečů.

ZÁVĚR 8: Gestori řádně zváží případné cesty na zahraniční jednání, neboť již byla za 1. Q vyčerpána polovina objemu finančních prostředků.

Tabulka 1 – Cesty gestorů finančně podpořené projektem MD ČR

WG	Gestor	Datum	Místo
15	Ing. Stárek	15.-17.12.2008	Brusel, Belgie
14	Ing. Frič	21.-23.1.2009	Londýn, V. Británie
3	Ing. Barták	29.-30.1.2009	Paříž, Francie
15	Ing. Stárek	4.-5.3.2009	Brusel, Belgie
3	Dr. Ing. Plíhal	11.-14.5.2009	Chiang Mai, Thajsko
3	Ing. Barták		Praha
14	Ing. Frič	14.5.	Londýn
ISO/14	Dr. Ing. Plíhal	září	Praha

8. Návrh nové směrnice a akční plán ITS – stručná prezentace

Mgr. Bárta představil obsah nové směrnice a akčního plánu ITS. Z důvodu rozsáhlosti dokumentu N2078 (přes 100 stran) zpracoval dvě krátké prezentace s nejdůležitějšími informacemi o směrnici a jejím „prováděcím předpisu“, akčním plánu. Oficiální překlady pokrývající 80 % dokumentu byly vyhotoveny přímo v Bruselu a jsou pro informaci uvedeny na jednom místě spolu s oběma prezentacemi, viz informační servis 1/09 na webových stránkách www.silmos.cz. Nová směrnice vytváří rámec pro jednotné implementace ITS systémů v Evropě. Dalším velmi nosným důvodem je bezproblémové přeshraniční používání ITS služeb. Pro tento účel byly zřízeny dva nové orgány - **Evropský výbor pro ITS** (European ITS Committee, **EIC**) složený ze zástupců členských států, čímž je zajištěno jednotné zastoupení jednotlivých zemí, a **Evropská poradní skupina pro ITS** složená mj. ze zástupců průmyslu, provozovatelů dopravy, uživatelů a dalších příslušných fór a sdružení, tedy odborný poradní orgán. Ing. Krumphanzl uvedl, že za ČR byl účastí v EIC pověřen Ing. Faika z odboru dopravní politiky. Prof. Příbýl navrhnul, že by se mělo uskutečnit separátní jednání s Ing. Faikou, aby byl seznámen s prací TNK 136 a mohl jejich výsledků případně využívat.

ZÁVĚR 9: Zájemci se mohou seznámit blíže se směrnicí ITS na www.silmos.cz, kde je volně dostupná včetně shrnujících prezentací.

ZÁVĚR 10: Ing. Krumphanzl připraví jednání s Ing. Faikou, zástupcem ČR pro směrnici ITS.

9. Informace k postupu jednání k zavádění hybridního EFC systému v ČR

Prof. Svítek nebyl přítomen, a proto tento bod představil prof. Příbýl již v bodě 5.

10. Normalizační úkoly podle nového plánu ÚNMZ a práce CTN

Mgr. Bárta stručně komentoval svou zprávu o Informačním servisu a činnosti CTN. V rámci 1. čtvrtletí bylo přeloženo 5 návrhů evropských norem, 2 pro oblast satelitního mýta, 2 pro eCall a 1 pro ERI. Všechny překlady jsou součástí zprávy a jsou také volně dostupné na www.silmos.cz.

SILMOS byl koncem roku 2008 opětovně uznán jako CTN, tentokrát pro oblast dopravní telematiky, což znamená, že je hlavním partnerem ÚNMZ při přejímání norem do ČSN v této oblasti. Vzhledem k ukončení existence ČNI a převzetí agendy normalizace úřadem ÚNMZ vznikla i nová pravidla přejímání norem do ČSN. Ta jsou přílohou zprávy a přináší podstatné změny.

Převzetí každé normy je plánováno již při vzniku prvního návrhu této normy v CEN/ISO. To znamená, že lze čerpat finanční podporu na její převzetí již v etapách jejího vzniku (dříve pouze po jejím schválení). Tím vzniká 6 etap – 3 pro vývoj na mezinárodní úrovni a 3 pro zavedení do ČSN. Každá etapa má přisouzeny jisté činnosti a tyto činnosti jisté koeficienty. Čím dříve je ve vývoji norma zaplánována, tím větší finanční podporu lze čerpat. Bárta dále komentoval, že systém je nový a provázet jej „porodní bolestí“. V prosinci skrze MD ČR byl podán souhrnný požadavek na zaplánování 15 aktuálně řešených norem a teprve nyní, po 3 měsících, jsou neoficiální

informace o přijetí tohoto plánu, nicméně oficiální schválení stále chybí. Ing. Dian potvrdil, že plánovací listy byly až na výjimky (nestandardní postup hlasování v CEN) schváleny.

Tímto novým systémem narostla významně administrativní zátěž, jak na straně CTN, tak i samotných referentů ÚNMZ. Navíc jsou kapacity CTN omezené, a proto jsou gestoři vyzváni, aby se zapojili do překladů návrhů norem jim svěřených, samozřejmě po dohodě se SILMOS CTN. Tyto překlady jsou podpořeny částkou 350Kč/normostrana. Více podrobností uvádí samotná příloha zprávy o CTN „Pokyny pro sestavování plánu TN na rok 2009“. Zájem projeví Ing. Věžník a Dr. Plíhal.

ZÁVĚR 11:	SILMOS je uznán CTN pro oblast dopravní telematiky a je hlavním koordinátorem prací na přejímání norem do ČSN.
ZÁVĚR 12:	Do plánu TN budou průběžně plánovány aktuálně připomínkové normy.
ZÁVĚR 13:	Gestoři jsou vyzváni, aby se zapojili do překládání návrhů norem, které je honorováno.

11. ČSN on-line, dostupné normy pro všechny

Mgr. Bárta představil přítomným novou službu ÚNMZ, která umožňuje dostupnost všech norem zavedených do ČSN, ať už překladem, nebo převzetím originálu či vyhlášením ve Věstníku, tedy podle Národního plánu komise TNK 136 se jedná o všechny normy, které jsou označeny minimálně volbou C a jsou schválené. Licenční poplatky za maximální verzi této služby činí 3.500Kč/rok/počítač. Uživatel může normou listovat nebo ji vytisknout, nelze z ní však kopírovat jednotlivé části. Norma je v certifikovaném pdf formátu a uživatel musí mít nainstalován speciální plug-in a při prohlížení normy musí být přihlášen aktuálně na <http://csnonline.unmz.cz/vyhledavani.aspx>.

ZÁVĚR 14:	Gestoři zváží všechny normy, které byly zařazeny jako volba D (nepřijímat), zda-li jejich volba stále platí.
------------------	---

II. PROJEKT STANDARD

12. Shrnutí dosavadních výsledků a úkoly do června 2009

Ing. Večerka seznámil přítomné s dosavadními výsledky. Z plánovaných 40 extraktů do února 2009 bylo zpracováno 16, nicméně prioritou tohoto období bylo vyplnění formuláře pro gestory kategorizující jednotlivé normy podle 48 kategorií znalostního systému a tento úkol byl splněn. Součástí zprávy je kromě extraktů a vyhodnocení dotazníku i tabulka zbývajících extraktů, které je nutno zpracovat do června 2009. Po individuálním vyjádření gestorů bylo odsouhlaseno zpracování zbývajících extraktů ve 2. Q 2009. Ing. Večerka vysvětlil, že návazným úkolem gestorů bude, po zpracování extraktů, dopracování terminologie z norem ITS, které nebyly součástí původního terminologického slovníku dopravní telematiky.

ZÁVĚR 15:	Gestoři zpracují dosud nezpracované extrakty uvedené= v tabulce 2: STANDARD – Uživatelská příručka s termínem dokončení do 30.5.2009. Tyto práce budou samostatně honorovány jako v roce 2008. Interní připomínkování extraktů se uskuteční ve 3. Q 2009.
------------------	--

13. E II: Znalostní systém, vyhodnocení dotazníku pro gestory

Mgr. Bárta komentoval stručné statistické vyhodnocení formulářů pro gestory. Poděkoval za tuto významnou práci všem zúčastněným a označil ji za základní kámen budoucí stavby znalostního systému. Aby výsledky byly konzistentní a dalo se na nich stavět, je potřeba je nejdříve sjednotit a případně revidovat. Zatímco u věcně konkrétních kategorií (např. kategorie OBE) byla volba všech jednoznačná, u věcně obecných (jako je např. nákladní doprava) se volba jednotlivých zpracovatelů lišila – někteří v případě, kdy norma nebyla specifická např. s určitým druhem dopravy, zahrnuli všechny možnosti, někteří ve stejném případě žádnou. Bárta k tomuto účelu připravil vyhodnocení dvou věcně konkrétních kategorií, a to kategorie aplikací EFC a Pokrádežových systémů, na kterých ilustroval způsob jejich následné kontroly. Normy, které nemají zřejmé opodstatnění, proč byly do kategorie zařazeny, musí být doplněny o zdůvodnění gestora, který ji zařadil. Toto zdůvodnění bude součástí databáze a bude poskytnuto uživateli při daném výběru norem.

SILMOS tak předpřipraví vyhodnocení všech 48 kategorií a označí sporná či nevysvětlená zařazení a ty zašle příslušnému gestorovi, který velmi stručně odpoví. Tak bude zajištěna konzistence výsledků jednotlivých dotazníků a zároveň bude minimalizována další zátěž na příslušné gestory.

Po vyhodnocení budou výsledky využity při tvorbě uživatelského prostředí webové aplikace pro vyhledávání norem.

ZÁVĚR 16:

SILMOS vyhodnotí jednotlivé kategorie podle přiřazených norem a v nejasných volbách požádá příslušné gestory o vysvětlení. Tak budou výsledky dotazníku sjednoceny a dále použity na tvorbu uživatelského prostředí webové aplikace.

14. E III: Řešení e-learning, postup a koordinace prací

Zhotovení e-learningových prezentací bude jednotně řešit Eltodo.

15. Diskuze k prezentovaným výsledkům projektu STANDARD

I přes pokročilou dobu, jednání bylo ukončeno v 19:30, byla diskuze k výsledkům dotazníku pro gestory poměrně živá. Mgr. Bárta pro ilustraci dalšího vývoje ukázal část prezentace k tomu určené, kde porovnáním s již existujícím znalostním systémem pro lékaře ukázal existenci určitých prvků jako klíč pro zdárné vyhotovení funkčního znalostního systému pro vyhledávání norem dopravní telematiky. Tyto prvky jsou v lékařství 1.pacient-2.vyšetřovací metody-3.diagnóza-4.léčba, analogicky v dopravní telematice 1.uživatel, 2. kompetenční dotaz, 3. balíčky (skupiny) norem, 4. extrakt/norma.

Vyplněním formuláře byly dosaženy předběžné výsledky k 3. prvku, který představuje odpověď na kompetenční dotaz. Teprve po dopracování odpovědí lze nalézt příslušné kompetenční dotazy, případně uživatele. Ing. Večerka vyzval, aby se jednotliví účastníci vyjádřili a vypsali odměnu za nejpovedenější uživatelský dotaz. Ing. Gelová sdělila, že takový balíček norem by měl obsahovat i vysvětlení o stádiích vývoje norem, případě typech normativních dokumentů, aby si uživatel dokázal udělat obrázek o závaznosti/ důležitosti a dostupnosti vybraných norem. Otevřela se také diskuze nad váhováním jednotlivých kategorií při zadávání výběru, tedy vyjádřením váhy jednotlivých kategorií při jejich kombinování. Ing. Bureš sdělil, že váha norem by mohla být stanovena podle odkazů dané normy na jiné normy a odkazů jiných norem na tuto normu. Tento nápad nebyl dále rozváděn, neboť prof. Přibyl řekl, že podobný případ již v jednom projektu řešili a od tohoto řešení nakonec ustoupili – čím složitější je totiž dotaz, tím větší je potřeba expert.

Ing. Vlčínský řekl, že pro úspěšné řešení je potřeba znát uživatelské potřeby – chci najít nějakou normu podle toho, kdo jsem, a mnoho uživatelů určitě bude potřebovat vědět, co to vůbec jsou normy a jaké jsou jejich vztahy s realitou. Poté je potřeba také tyto uživatelské potřeby seřadit podle relevance.

Při snaze stanovit, kdo je tím uživatelem, se došlo k jednoznačnému závěru, že toto je přinejmenším předčasné. Např. kategorii Laik jednotliví zpracovatelé i zadavatel formuláře pochopili různě, a proto její použití teprve vyplyne z vyhodnocení. Dr. Rehnová např. uvedla, že si u některých extraktů nepřeje, aby je měl laik k dispozici, neboť by se tím mohl testovaný člověk dopředu informovat o průběhu testu a tak výsledky testu zkreslit. V tomto případě je nutné upravit znění extraktů tak, aby toto bylo ošetřeno pro všechny typy uživatelů.

Mgr. Bárta v dalším komentáři vysvětlil, že výstupem projektu STANDARD je jednoduchá webová aplikace umožňující vyhledat normy podle kritérií, jež vyplývají z definovaných kategorií. Jejich strukturu a návaznost lze stanovit až po vyhodnocení dotazníků. Hledáním uživatelských potřeb, tedy typů uživatelů a jejich možných dotazů by se měl zabývat navazující projekt.

ZÁVĚR 17:

Po vyhodnocení dotazníků SILMOS navrhne strukturu a návaznost jednotlivých kategorií pro webové rozhraní

ZÁVĚR 18:

Gestoři jsou vyzváni, aby vyjadřovali své komentáře k dosavadním výsledkům či návrhy řešení přímo na adresu SILMOS, aby nosné podněty mohly být souhrnně prezentovány na zasedáních TNK 136

16. Poděkování všem účastníkům

Předseda komise a sekretariát SILMOS děkuje všem účastníkům dvoudenního zasedání za nevšední zážitek a plodnou diskuzi na jednání i během společenského večera. Dále děkuje hostiteli Ing. Mahdalovi za skvělé podmínky pro jednání a inspiraci do dalších let. Dr. Plíhal dále navrhnul, aby příští výjezdní zasedání na jaře 2010 bylo spojeno s návštěvou mladoboleslavského areálu s možností blíže se seznámit s vozidlovými systémy a nárazovými zkouškami. Dobrovolníci pro nárazové zkoušky budou pečlivě vybíráni.

17. Příští zasedání

Příští zasedání se uskuteční tradičně první čtvrtěk měsíce června, tedy 4.6.2009 od 9:30, v zasedací místnosti List v Biskupském dvoře, Praha.

Zpracoval: Mgr. D. Bárta
Kontrola: Prof. P. Příbyl

Pracoviště Národního dopravního informačního a řídicího centra NDIC, Ostrava